

خطاب به دبیران و دانش‌آموزان

انتشارات مشاوران آموزش ناشر تخصصی کتب علوم انسانی و عمومی با هدف ارتقاء سطح علم و دانش و بهبود کیفیت ارائه مطالب مرتبط با این رشته در نظر دارد از نظرات و پیشنهادات دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان عزیز از سراسر کشور استفاده نموده و با همکاری آنان از همین حالا زمینه ارتقاء و رشد هرچه بیشتر سطح دانش آینده‌سازان کشور در رشته علوم انسانی را فراهم نماید. بدیهی است که ما در آغاز یک مسیر طولانی هستیم و با هدف‌گذاری و استفاده از ایده‌های خلاقانه دانش‌آموزان می‌توانیم رسیدن به مقصد را تسریع بخشیم. ارزشمندترین ثمره‌ای که از تلاش‌های بی‌وقفه همکاران ما طی دو دهه اخیر حاصل شده است، رضایت‌مندی فزاینده دانش‌آموزانی است که با انگیزه‌دهی و اعتماد به ما از طریق استقبال از آثار و تألیفات ما و دستیابی به موفقیت‌های چشم‌گیرتان بدست آمده است.

انتشارات مشاوران آموزش، با هدف آموزش و ارائه روش‌های کاربردی در یادگیری، اقدام به چاپ تجربیات مؤلفان خود کرده است. در تمامی آثار این مؤسسه، صرفاً درسنامه و ارائه تست مد نظر نبوده، بلکه «یادگیری» دانش‌آموزان از اهداف این انتشارات است. به این منظور در جای جای آثار این مؤسسه، روش یادگیری و حل ابهامات ذهنی، به چشم می‌خورد. امید است مقبول نظر شما عزیزان قرار گیرد.

کتاب روان‌شناسی جامع

مؤلف: سرکار خانم شبنم جلیلی منجیلی

ویژگی‌های عمومی کتاب:

- * کتابی است کامل در سه بخش آموزش، سنجش (تست) و مرور و جمع‌بندی
- * درسنامه آموزشی جامع و کامل، مطابق با محتوای کتاب درسی جدید
- * دارای بیش از ۹۰۰ تست کنکوری و تالیفی (تیپ‌بندی شده)
- * نمونه سوالات کنکوری داخل و خارج از کشور
- * پاسخنامه تشریحی با ارجاع به متن کتاب
- * برجسته‌سازی کلمات کلیدی با بیشترین تکرار در آزمون
- * مرور و جمع‌بندی هر درس در انتهای کتاب مشاوران آموزش

ویژگی‌های منحصر به فرد کتاب:

این کتاب، یک کتاب جامع است هم برای دبیران پایه یازدهم، هم برای دانش‌آموزان کنکوری نظام جدید درسنامه کتاب، کاملاً مفهومی است و بنابراین در این راستا از جدول‌های مقایسه‌ای، تصاویر، مثال‌ها و نمودارهای متنوع استفاده شده است. برای نوشتن درسنامه این کتاب و باز کردن مطالب مبهم کتاب درسی از منابع معتبر علمی استفاده شده است تا برای دانش‌آموزان هیچ مطلبی، مبهم باقی نماند.

از آنجایی که طراحی سوال از بخش فعالیت‌های کتاب محتمل است، با تغییر عنوان فعالیت‌ها، پاسخ آنها به صورت مبسوط آورده شده است. از آنجایی که درس روان‌شناسی ضریب بالایی در کنکور دارد و رشته روان‌شناسی نیز بسیار مورد استقبال دانش‌آموزان علوم انسانی واقع شده است بنابراین کتاب روان‌شناسی باید عمیق‌تر و بیشتر خوانده شود و احتیاج به این دارد که بنابراین تست‌های کتاب هم از نظر کمی و هم از نظر کیفی تمامی مطالب کتاب را پوشش داده است.

تست‌هایی که احتمال دارد برای دانش‌آموز مبهم باشد یا در شیوه پاسخ دادن به آن دچار تردید شود با مشاوره درسی در آن تست مورد نظر شفافیت سازی شده است.

در بیشتر تست‌ها سعی کرده‌ایم تصاویر کتاب را پوشش دهیم، به این صورت که یا تصویر را مورد سوال قرار دهیم و یا سوالی را که طراحی شده است با یک تصویر در کتاب ارتباط دهیم.

در آخر یکی از بهترین بخش‌های این کتاب ۲۳ صفحه آخر است که جمع‌بندی دروس در قالب جداول مقایسه‌ای آورده شده است که هم یک فهم جامع و ارتباطی بین مفاهیم به دانش‌آموز می‌دهد و هم می‌تواند برای روزهای نزدیک به کنکور از آنها استفاده کند.

جامع
کنگور

نظام جدید

روان‌شناسی

ششم جلیلی منجیلی

درسنامه جامع و کامل

مشاوره درسی

۹۰۶ پرسش چهارگزینه‌ای

جدول مقایسه‌ای

چینش هدف‌دار تست‌ها

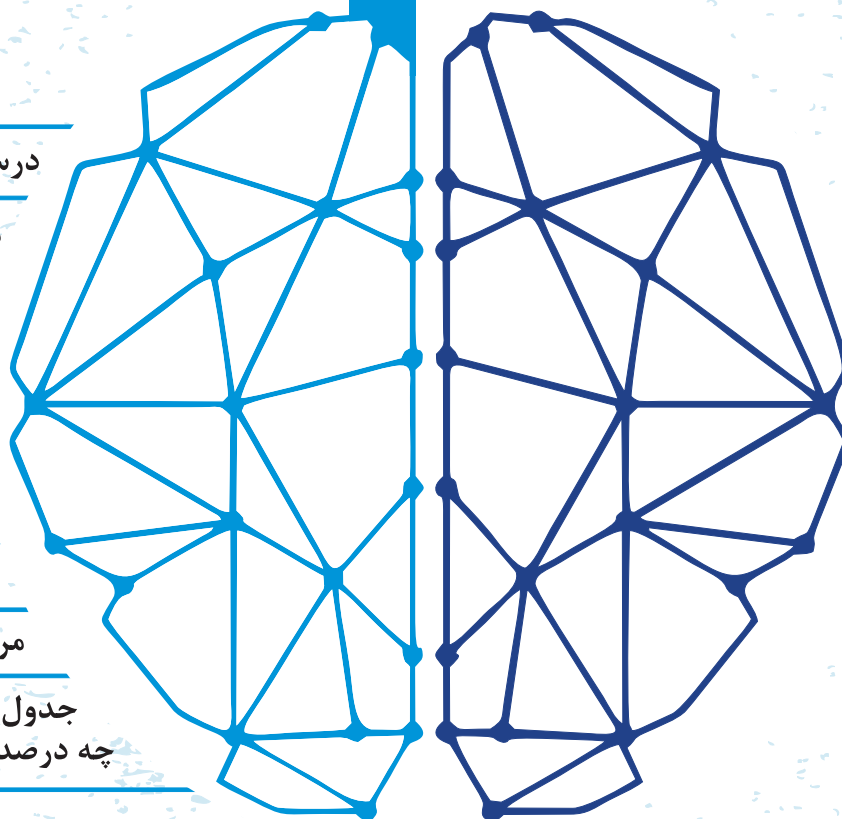
تبدیل تصویرها به تست

پاسخ‌های تشریحی

مرور و جمع‌بندی

جدول اعداد انسانی:

چه درصدی بزخم؟ چه رتبه‌ای می‌آورم؟

ناشر تخصصی دروس عمومی و علوم انسانی
انسانی‌ها! تا آخر همراه شما هستیم

حتما ورق بزنید و پشت همین صفحه را بخوانید.

تست‌های کنکور در نظام جدید چگونه طراحی خواهند شد؟

۱. کتاب‌های درسی نظام جدید به سمت مفهومی شدن پیش رفته است. در واقع آموزش و پرورش قصد دارد که دانش‌آموزان علوم انسانی به جای تکیه بر حافظه، تکیه بر مفاهیم و کاربرد آن داشته باشند.
۲. طراحان کنکور همین نگاه را در تست‌ها پیاده کرده‌اند و برای نظام جدید بی‌شک مفهومی‌تر و کاربردی‌تر نیز خواهد شد.
۳. به همین دلیل تمام سعی خود را کرده‌ایم که کتاب‌های مشاوران را در اتاق‌های علمی هر درس، به شیوه‌ای تألیف کنیم و طراحی تست داشته باشیم که این اهداف را دنبال کند.

ویژگی‌های کتاب‌های درسی علوم انسانی

۱. یادتان باشد که «هیچ درسی حفظی نیست» و عمده درس‌های علوم انسانی را باید دروس متنی نامید که روش مطالعه خاص خود را طلب می‌کند.
۲. دروس متنی را با «خواندن و تکرار کردن مدام» نمی‌توان فهمید و به همین دلیل در سر جلسه کنکور با مشکل فراموشی روبه‌رو می‌شوید.
۳. به شیوه ارائه درسنامه‌های کتاب‌های مشاوران دقت کنید و سعی کنید با همان روش ارائه شده، درس‌ها را بخوانید چرا که در نوشتن درسنامه‌ها تمام سعی خود را کرده‌ایم که با روش مفهومی مطالب را یاد بگیرد.

ویژگی کتاب‌های دروس عمومی مشاوران آموزش

۱. هر چهار کتاب دروس عمومی در واقع مربوط به رشته علوم انسانی است، چرا که «ادبیات، عربی، دین و زندگی و زبان انگلیسی» اساساً از رشته‌های علوم انسانی هستند.
  ۲. سبک یادگیری دروس عمومی بسیار نزدیک به سبک یادگیری دروس علوم انسانی است.
  ۳. به همین دلیل مشاوران آموزش برای دوره نظام جدید چند کار زیر را برای دروس عمومی انجام داده است:
    - الف) ادبیات: عمده‌تاً درس ادبیات در کتاب‌های بازار به روش گزارشی نوشته شده است. به طور مثال گفته شده است که فلان موضوع، آرایه بهمان دارد و بدون ذکر دلیل و روش به دست آوردن آن آرایه، شروع به توضیح آن مبحث کرده‌اند و این نوع مولفان، در واقع دانش‌آموزان را دعوت می‌کنند که: «ادبیات را حفظ کنید.» مولفان مشاوران تمام سعی خود را کرده‌اند که ادبیات را طوری بنویسند که دانش‌آموز به جای حفظ کردن، آن مطالب را یاد بگیرد.
    - ب) اگر به زبان عربی به عنوان یک زبان کاربردی در زندگی نگاه کنید، نه تنها از آموزش آن لذت می‌برید بلکه یادگیری قواعد آن نیز برای شما آسان خواهد بود. تیم عربی مشاوران سعی کرده است با در نظر گرفتن اهداف کتاب درسی و ویژگی‌های کنکور این موضوع را لحاظ کند.
    - پ) اگر فرض کنید درس دین و زندگی همان درس فلسفه شماس، آن‌گاه بین عبارات گوناگون آن ارتباط منطقی پیدا خواهید کرد و در نتیجه درس دین و زندگی از یک درس حفظی به یک درس مفهومی تبدیل خواهد شد. ما چنین کاری را در کتاب‌های دین و زندگی مشاوران انجام داده‌ایم.
    - ت) سه تیپ دانش‌آموز در درس زبان انگلیسی داریم: ۱. ضعیف، ۲. مسلط به کتاب درسی ۳. آموزشگاه زبان انگلیسی رفته.
- آنچه مهم است این است که نوشتن کتاب کمک آموزشی، با در نظر گرفتن هر سه تیپ دانش‌آموز، کار دشواری است. خوشحالی‌م که توانسته‌ایم این کار را در کتاب مشاوران انجام دهیم.

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

روان شناسی جامع کنکور

نظام جدید

درسنامه جامع و کامل

مشاوره درسی

۹۰۶ پرسش‌های چهارگزینه‌ای

جداول مقایسه‌ای

چینش هدف‌دار تست‌ها

تبدیل تصویرها به تست

پاسخ‌های تشریحی

مرور و جمع‌بندی

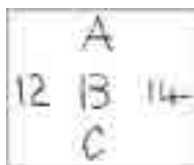
جدول اعداد انسانی: چه درصدی بزنم؟ چه رتبه‌ای می‌آورم؟

مؤلف:

شبنم جلیلی منجیلی

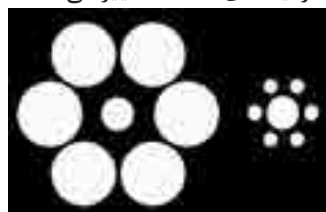
درس اول: روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	
درستنامه	۷
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۲۵
درس دوم: روان‌شناسی رشد	
درستنامه	۴۴
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۵۸
درس سوم: احساس، توجه و ادراک	
درستنامه	۷۴
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۸۸
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی	
درستنامه	۱۰۲
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۱۱۳
درس پنجم: تفکر (۱) حل مسئله	
درستنامه	۱۲۲
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۱۳۴
درس ششم: تفکر (۱) تصمیم‌گیری	
درستنامه	۱۴۱
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۱۴۷
درس هفتم: انگیزه و نگرش	
درستنامه	۱۵۳
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۱۶۳
درس هشتم: روان‌شناسی سلامت	
درستنامه	۱۶۹
پرسش‌های چهارگزینه‌ای	۱۷۶
پاسخنامه تشریحی	۱۸۳
مرور و جمع‌بندی تمامی درس‌ها	۲۱۸

اصل شکل و زمینه

- براساس اصل شکل و زمینه، ادراک ما از یک شکل، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند. برای مثال:
- * مثال اول: در شکل روبه‌رو، «حرف B» با توجه به اعداد 12 و 14، عدد «13» خوانده می‌شود، اما در کنار حروف A و C، حرف «B» خوانده می‌شود. (یعنی ادراک ما از حرف B که در این تصویر به صورت شکل درک می‌شود، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند).

* مثال دوم: در شکل روبه‌رو، اندازه دو دایره‌ای که در وسط دایره‌های دیگر قرار دارند، برابر است؛ اما دایره‌ای که توسط دایره‌های بزرگتر احاطه شده است، کوچکتر از دایره احاطه شده توسط دایره‌های کوچکتر ادراک می‌شود. (یعنی ادراک ما از دایره‌های وسط که در این تصویر به صورت شکل درک می‌شوند، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند).

ادراک ما از اندازه چهار گوش‌های کوچک در تصویر روبه‌رو نیز براساس قانون شکل و زمینه سازمان می‌یابد. چهار گوش‌ها در این تصویر، دو به دو با هم برابرند؛ اما چهار گوش روشن که در زمینه سیاه قرار گرفته، بزرگتر از چهار گوش سیاه رنگی که در زمینه روشن قرار دارد، ادراک می‌شود.

* مثال سوم: ادراک ما از اندازه طول دو پاره خط وسط در خطای پونزو، براساس اصل شکل و زمینه توضیح داده می‌شود. در این خطای ادراکی، فاصله دو خط مایل بر ادراک ما از اندازه دو خط وسط تأثیر می‌گذارد. یعنی همانطور که در شکل سمت راست نشان داده شده است، خط وسط در جایی که دو خط مایل به هم نزدیکتر هستند، بزرگتر و در جایی که دو خط مایل از هم دورتر هستند، کوچکتر دیده می‌شود.

* مثال چهارم: ادراک متفاوت ما از طول دو خط مساوی که با پیکان‌های همگرا و واگرا محدود شده‌اند، براساس اصل شکل و زمینه سازمان می‌یابد. در این تصویر، پیکان‌ها به صورت زمینه و دو پاره خط وسط، به صورت شکل ادراک می‌شوند. زمانی که جهت پیکان‌ها تغییر می‌کند، ادراک ما نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرد و تغییر می‌کند. (یعنی در این تصویر، ادراک ما از طول دو پاره خط، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند).

* مثال پنجم: اصل شکل و زمینه می‌تواند وارون‌پذیر باشد. برای مثال در تصویر سمت راست، هم بخش روشن (گوریل و شیر) و هم بخش تیره (درخت) را می‌توان به صورت شکل و زمینه ادراک کرد. یعنی زمانی که گوریل و شیر را به صورت شکل می‌بینیم، درخت به صورت زمینه ادراک می‌شود و زمانی که درخت را به صورت شکل می‌بینیم، گوریل و شیر به صورت زمینه ادراک می‌شود.

منظور از شکل و زمینه چیست؟

- * شکل، بخشی است که ما به آن توجه می‌کنیم و برجسته است، یعنی در جلوی زمینه دیده می‌شود.
- * زمینه، بخشی است که ما به آن توجه نداریم و آن را به صورت محو و پشت شکل می‌بینیم.

اصل مجاورت

- براساس اصل مجاورت، وقتی چند شیء در کنار یکدیگر باشند، آنها را به صورت یک گروه (یک کل یکپارچه) ادراک می‌کنیم. برای مثال:
- * مثال اول: ما شکل روبه‌رو را به صورت چهار گروه دو خطی ادراک می‌کنیم. یعنی خطوط نزدیک به هم را در یک گروه می‌بینیم.
- * مثال دوم: ما صداهای نزدیک به هم را به صورت واحدهای گفتاری مستقل می‌شنویم.
- * مثال سوم: رمز بین المللی مرس براساس قانون مجاورت ساخته شده است. در این روش ارتباطی، فواصلی از سکوت را با طول‌های مختلف به کار می‌گیرند تا از این طریق، گروه‌های صدا را به صورت کلمه از هم جدا کنند.

۵۳۳. ما ادراک خود از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج» را به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌دهیم؟ (کنکاشی)

- ۱ تقارب - شکل و زمینه - مشابهت
- ۲ استمرار - شکل و زمینه - مجاورت
- ۳ تقارب - استمرار - مشابهت
- ۴ تقارب - استمرار - مجاورت

۵۳۴. ادراک ما از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج»، به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌یابد؟ (کنکاشی)

- ۱ شکل و زمینه - مجاورت - مشابهت
- ۲ شکل و زمینه - مشابهت - مجاورت
- ۳ تقارب - مجاورت - مجاورت
- ۴ تقارب - مشابهت - مشابهت

۵۳۵. ما ادراک خود از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج» را به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌دهیم؟ (کنکاشی)

- ۱ مجاورت - مشابهت - استمرار
- ۲ مشابهت - مجاورت - استمرار
- ۳ مجاورت - مشابهت - تقارب
- ۴ مشابهت - مجاورت - تقارب

۵۳۶. ما ادراک خود از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج» را به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌دهیم؟ (کنکاشی)

- ۱ مجاورت - تقارب - استمرار
- ۲ مشابهت - استمرار - شکل و زمینه
- ۳ مجاورت - استمرار - تقارب
- ۴ مشابهت - تقارب - شکل و زمینه

۵۳۷. ما ادراک خود از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج» را به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌دهیم؟ (کنکاشی)

- ۱ مجاورت - مشابهت - استمرار
- ۲ مشابهت - مجاورت - استمرار
- ۳ مجاورت - مشابهت - تقارب
- ۴ مشابهت - مجاورت - تقارب

۵۳۸. ادراک ما از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج»، به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌یابد؟ (کنکاشی)

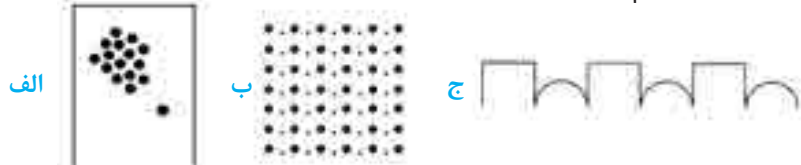
- ۱ مشابهت - تقارب - مشابهت
- ۲ تقارب - استمرار - مجاورت
- ۳ مجاورت - تقارب - مشابهت
- ۴ تقارب - استمرار - مجاورت

۵۳۹. ما ادراک خود از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج» را به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌دهیم؟ (کنکاشی)

- ۱ استمرار - تقارب - مجاورت
- ۲ تقارب - تقارب - مشابهت
- ۳ استمرار - استمرار - مشابهت
- ۴ تقارب - استمرار - مجاورت

۵۴۰. ادراک ما از شکل‌های «الف»، «ب» و «ج»، به ترتیب، براساس کدام اصول گشتالت سازمان می‌یابد؟ (کنکاشی)

- ۱ مشابهت - مجاورت - استمرار
- ۲ مشابهت - مجاورت - تقارب
- ۳ مجاورت - مشابهت - استمرار
- ۴ مجاورت - مشابهت - تقارب

۷۹۹. کدام عبارت، در ارتباط با باورها و نظام ارزشی فرد نادرست است؟ (تک‌پایه)
- ۱ باورها در شکل‌دهی به رفتار، به دو صورت مثبت و منفی عمل می‌کنند.
  - ۲ عواملی همچون احساس بی‌ارزش بودن، موجب شکل‌گیری باورهای غلط می‌شود.
  - ۳ نظام باورهای همه افراد به وسیله ارکانی مثل خانواده، مدرسه، جامعه و خود فرد ساخته می‌شود.
  - ۴ اگر باورهای غلط شکل بگیرد، تنها با افزایش توانایی خود قادر به انجام موفقیت‌آمیز کارها خواهیم بود.

۸۰۰. در کدام مورد، به عامل بیرونی مؤثر در شکل‌گیری باورهای غلط اشاره شده است؟ (مافظه‌ای)
- ۱ تحقیر دیگران
  - ۲ احساس ناامیدی
  - ۳ احساس ناتوانی
  - ۴ احساس بی‌ارزشی

۸۰۱. ..... موجب می‌شود که فرد تحت تأثیر موانع زودگذر قرار نگیرد. (کنکاشی)
- ۱ انکار ناهماهنگی شناختی
  - ۲ تعیین هدف مشخص
  - ۳ انگیزش بیرونی
  - ۴ تبیین رویدادها

۸۰۲. ....، نوعی موفقیت تلقی می‌شود و از تأثیر عواملی همچون بروز خستگی ممانعت می‌کند. (مافظه‌ای)
- ۱ داشتن اعتقاد قوی به شناخت‌های خود
  - ۲ هماهنگی ادراک کارایی با شواهد محیطی
  - ۳ حرکت در مسیر دستیابی به هدف
  - ۴ برقراری روابط متقابل بین کار انجام شده و نتایج آن

۸۰۳. کدام عامل مانع اتلاف انرژی فرد می‌شود؟ (مافظه‌ای)
- ۱ توانایی کنترل رویدادها
  - ۲ داشتن انگیزه درونی
  - ۳ داشتن اراده قوی
  - ۴ انتخاب هدف معین

۸۰۴. در تمام موارد، به پیامدهای انتخاب هدف معین اشاره شده است، به جز ..... (مافظه‌ای)
- ۱ ایجاد توانمندی در فرد
  - ۲ ایجاد هماهنگی شناختی
  - ۳ ایجاد انسجام در رفتار
  - ۴ امید دستیابی به موفقیت

۸۰۵. در کدام یک از موارد، احتمال انحراف فرد از مسیر دستیابی به هدف، بیش از سایر موارد است؟ (مفهومی)
- ۱ پاسخ دادن به سؤال‌های درس هفتم روان‌شناسی، ظرف دو ساعت
  - ۲ آماده کردن پیش‌نویس مقاله روان‌شناسی، در مدت سه روز
  - ۳ کم کردن یک کیلو وزن، در عرض یک هفته
  - ۴ خواندن صفحات زیادی از کتاب

مشاوره درسی: ما می‌دانیم که اگر هدف به‌طور دقیق مشخص نشده باشد، موجب می‌شود از مسیر دستیابی به هدف منحرف شویم و به بیراهه برویم. در کدام یک از گزینه‌ها، هدف به‌طور دقیق تعیین نشده است؟
شنبه میلین

۸۰۶. کدام یک از عوامل نگرشی در شکل‌گیری رفتار دانش‌آموزی که برای نوشتن یک مقاله، فعالیت‌های مربوط به آن را به بخش‌های کوچک‌تر تقسیم می‌کند و مرحله به مرحله پیش می‌رود، نقش دارد؟ (کنکاشی)

- ۱ ادراک کنترل و کارایی
  - ۲ باورها و نظام ارزشی
  - ۳ هدفمندی
  - ۴ اسناد
- مشاوره درسی:** نکته‌ای که در این سؤال باید به آن توجه داشته باشیم، تقسیم یک فعالیت بزرگ به فعالیت‌های کوچک‌تر است. این ویژگی مربوط به کدام یک از عوامل نگرشی شکل دهنده به رفتار است؟
شنبه میلین

۸۰۷. انتخاب اهداف بسیار کوچک و زودگذر، ..... (کنکاشی)
- ۱ به دلیل عدم ایجاد احساس ارزشمندی، انگیزه تلاش در فرد به وجود نمی‌آورد.
  - ۲ امکان دستیابی تدریجی و گام به گام به هدف را فراهم می‌سازد.
  - ۳ فرد را از هر گونه انحراف برای دستیابی به هدف باز می‌دارد.
  - ۴ علاوه بر ایجاد توانمندی، موجب انسجام رفتار می‌شود.

۸۰۸. حرکت مستقیم هواپیمای در حال پرواز به سوی مقصد، به تأثیر کدام یک از عوامل نگرشی اشاره دارد؟ (مافظه‌ای)
- ۱ ادراک کنترل و کارایی
  - ۲ باورها و نظام ارزشی
  - ۳ هماهنگی شناختی
  - ۴ هدفمندی

۸۰۹. روی آوردن آدم دروغ‌گوی باوجدان به موجه جلوه دادن رفتار خود، نتیجه تأثیر کدام عامل در شکل‌گیری رفتار است؟ (مفهومی)
- ۱ ناهماهنگی شناختی
  - ۲ ادراک کنترل و کارایی
  - ۳ اراده
  - ۴ درماندگی آموخته شده

۸۱۰. انکار ارتباط سیگار کشیدن با سرطان ..... و موجب ..... می‌شود. (مافظه‌ای)
- ۱ عقلانی است - ایجاد ناهماهنگی شناختی
  - ۲ عقلانی نیست - حفظ هماهنگی شناختی
  - ۳ عقلانی است - حفظ هماهنگی شناختی
  - ۴ عقلانی نیست - ایجاد ناهماهنگی شناختی

۲۳۴. شباهت انسان‌های مختلفی که در محیط‌های مختلف زندگی می‌کنند، نشانگر تأثیر عوامل زیستی، یعنی وراثت بر رشد آنها است.
صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۵. وقتی دو فرد در محیط‌های متفاوتی زندگی کنند، اما به هم شباهت داشته باشند، شباهت آنها تنها به عوامل زیستی مربوط می‌شود.
صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۶. شباهت ظاهری نوزادان به اعضای خانواده، مربوط به صفاتی است که در بدو تولد بروز می‌کنند. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به صفاتی اشاره شده که بروز آنها نیازمند گذر زمان و شرایط خاص است.
صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۷. اگر دقت کرده باشی، متوجه شده‌ای که در خود سؤال، به پاسخ اشاره شده است. اثری بودن بازتاب‌ها به معنی تأثیر عوامل زیستی در ایجاد آنها است.
صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۸. رشد مبتنی بر برنامه رشد طبیعی و منظم است و نشان‌دهنده تأثیر وراثت در برنامه طبیعی رشد انسان است.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۳۹. رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی ← رشد یا بختگی
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۴۰. رشد یا بختگی مبتنی بر برنامه رشد طبیعی و منظم (برنامه ژنتیکی) است که از والدین به ارث می‌رسد. توجه داشته باش که در گزینه «۲» به تعریف رشد اشاره شده است.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۴۱. صورت سؤال، بیانگر پیش‌بینی بروز یک ویژگی، با گذشت زمان و در شرایط خاص است که فرایند رشد در آن نقش دارد. گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» زمانی درست خواهند بود که عوامل مؤثر در راه رفتن کودک مورد پرسش قرار بگیرد.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۴۲. پیش‌بینی بروز یک ویژگی در شرایط خاص، به فرایند رشد مربوط است. چرا گزینه «۳» نادرست است؟ چون صورت سؤال به شباهت انسان‌ها اشاره دارد؛ نه تفاوت آنها.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۴۳. وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در آمادگی زیستی افراد برای تغییرات رشد دارد، به همین دلیل، با بررسی خصوصیات افراد فامیل دور و نزدیک می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی کودک را در دامنه سنی خاص پیش‌بینی کرد.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۴۴. وراثت در پیش‌بینی بروز برخی از ویژگی‌ها در سنین خاص نقش تعیین‌کننده دارد.
صفحه ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۴۵. پیش‌بینی صفات از طریق بررسی ویژگی‌های افراد فامیل دور و نزدیک، بیانگر نقش وراثت در بروز آن صفات است. اما بیان تعداد لغات بیشتر در دو سالگی، حاکی از تأثیر عوامل محیطی در رشد است.
صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۴۶. شباهت ظاهری نوزاد به والدین خود، تقریباً از هفته‌های اول پس از تولد قابل تشخیص است و به گذر زمان و شرایط خاص نیاز ندارد. اما بروز ویژگی‌هایی که در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به آنها اشاره شد، مستلزم شرایط خاص است.
صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است

۲۲۱. تغییراتی که در طول دوره زندگی افراد رخ می‌دهد، هم معلول عوامل زیستی و هم معلول عوامل محیطی است.
صفحه ۳۸ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۲۲. تغییرات رشد هم تحت تأثیر عوامل محیطی و هم تحت تأثیر عوامل زیستی است. بنابراین، تفاوت‌های ظاهری، رفتاری و اخلاقی افراد نیز تحت تأثیر هر دوی این عوامل قرار می‌گیرد. در گزینه «۱» تنها به عامل محیطی و در گزینه‌های «۳» و «۴» تنها به عامل زیستی اشاره شده است. اما در گزینه «۲» به هر دو عامل؛ یعنی به محیط و وراثت اشاره شده است.
صفحه ۳۸ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۲۳. در نظر گرفتن خصوصیات به عنوان ویژگی ثابتی که از ابتدای تشکیل نطفه، به وجود آمده است ← عامل زیستی
عواملی مثل تغذیه و ورزش مناسب ← عوامل محیطی
صفحه ۳۸ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۲۴. بیت اول: «گرگ بودن» ← ویژگی ثابت (عامل زیستی)
بیت دوم: «همنشینی با افراد بد» ← عامل محیطی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۲۵. بیت اول: «تأثیر همنشین» ← عامل محیطی
بیت دوم: «سبب دل بودن» ← ویژگی ثابت (عامل زیستی) است، چون تحت تأثیر پند و نصیحت قرار نمی‌گیرد.
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۲۶. مصرع اول: «نااهل بودن» ← ویژگی ثابت (عامل زیستی) است؛ چون تربیت بر آن اثر ندارد.
مصرع دوم: «ذات بد» ← ویژگی ثابت (عامل زیستی) است؛ چون از افراد نیک تأثیر نمی‌پذیرد.
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۲۷. بیت اول: «تأثیر معاشرت با افراد نیک» ← عامل محیطی بیت دوم: «قرین (همنشین) بد» ← عامل محیطی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۲۸. بیت اول: «بیانگر ثبات ویژگی» ← عامل زیستی
بیت دوم: «تأثیر دیو بر فرشته» ← عامل محیطی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۱ است
۲۲۹. بیت اول: «تأثیر بدان بر همسر لوط» ← عامل محیطی
بیت دوم: «ثابت ماندن ویژگی خر» ← عامل زیستی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۰. بیت اول: «تربیت، تأثیرگذار است.» ← پس ثابت نیست ← محیطی / بیت دوم: «ثابت ماند زمین شوره» ← عامل زیستی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۱. بیت اول: «ثابت ماندن ویژگی آهن» ← عامل زیستی
بیت دوم: «ثابت ماندن ویژگی سگ» ← عامل زیستی
صفحه ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۲. دوقلوهای یکسان از یک تخمک به وجود می‌آیند؛ نه دو تخمک.
صفحه ۱۴۰ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است
۲۳۳. محیطی که همه انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند، یکسان نیست، پس تجربیات کسب شده از محیط نیز در همه انسان‌ها یکسان نیست. پس گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» که در آنها به عامل محیطی اشاره شده است، پاسخ این سؤال نیستند. اما برخی از ویژگی‌ها در همه انسان‌ها مشترک است که ناشی از تأثیر برنامه طبیعی (عوامل زیستی) نوع انسان بر رشد است.
صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱ کتاب درسی ..... پاسخ گزینه ۲ است

محرك: هر چیزی که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند.

احساس: دریافت محرك‌های محیطی با گیرنده‌های حسی (تحریک اندام‌های حسی)

توجه: انتخاب دریافت‌های حسی (گزینه‌های اطلاعات حسی)

ادراک: تعبیر و تفسیر (تشخیص) دریافت‌های حسی انتخاب شده (مفهوم و سازمان دادن به محرك‌های توجه شده)

محرومیت حسی

* شرایطی است که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی توسط محرك‌های بیرونی تحریک نمی‌شوند.

* آزمایش‌های مربوط به فقدان حواس:

در شرایط محرومیت حسی انجام می‌شود.

نشان‌دهنده نیاز موجودات (به‌ویژه انسان) به احساس (دریافت تحریکات حسی) است.

• احساس محرك‌های بیرونی **دارای** ارزش تکاملی است. (برای موجود زنده، حیاتی است)

احساس گرما **دارای** برای خنک کردن خود کاری انجام دهیم.

• مقایسه دریافت‌های تک‌حسی و چندحسی

دریافت تک‌حسی	دریافت چندحسی
«دریافت اطلاعات توسط یک حس»	«دریافت اطلاعات توسط چند حس»
	«کارآمدتر از دریافت تک حسی است»

انواع احساس

• مهم‌ترین حواس عبارت‌اند از: ۱- بینایی؛ ۲- شنوایی؛ ۳- چشایی؛ ۴- بویایی؛ ۵- لامسه

انواع حواس	ویژگی‌ها	آستانه مطلق
بینایی	گیرنده‌های بینایی در: چشم دیدن اشیاء نیازمند: نور کافی (محرك حسی بینایی؛ نور) نور کم موجب: کاهش توانایی مشاهده جزئیات (تیزبینی) (رابطه میزان نور و میزان تیزبینی: رابطه معکوس) مشاهده دقیق اشیاء مستلزم: به‌طور مستقیم نگاه کردن به آنها دارای بیشترین دریافت‌های حسی	شعله یک شمع در فاصله حدود ۵۰ کیلومتری در یک شب صاف و تاریک
شنوایی	گیرنده‌های شنوایی در: گوش ارتعاش یک چیز موجب جابه‌جایی مولکول‌های هوا موجب احساس صدا	تیک‌تاک ساعت مچی از فاصله ۶ متری در محیط کاملاً ساکت
چشایی	گیرنده‌های چشایی روی «زبان» احساس مزه مستلزم: حل شدن مواد در آب دهان چهار گروه مزه اصلی: شیرینی، شوری، ترشی، تلخی	یک قاشق چای‌خوری شکر حل شده در حدود ۸ لیتر آب
بویایی	گیرنده‌های بویایی در: انتهای حفره‌های بینی احساس بیشتر بوها حاصل: ذرات گازی‌شکل و سنگین‌تر از هوا است. انسان برخلاف بیشتر پستانداران از درک اغلب بوها محروم است زیرا روی دو پا می‌ایستد.	یک قطره عطر که در فضای یک خانه سه خوابه پخش شده است.
لامسه	گیرنده‌های سرما، گرما و درد روی پوست دریافت اطلاعات مربوط به شکل، ابعاد، کناره‌ها، برجستگی، فرورفتگی، بافت، زبری، نرمی، وزن، انعطاف‌پذیری، سرما، گرما و درد بزرگ‌ترین دستگاه حسی است. (گیرنده‌های حس لامسه، در حدود ۲ متر مربع در سطح بدن پراکنده‌اند). عوامل مؤثر بر احساس درد: ۱- میزان حساسیت نقاط مختلف به بدن ۲- عوامل شخصیتی و فرهنگی	افتادن بال مگس از فاصله یک سانتی‌متری روی گونه انسان

توجه و تمرکز

منابع توجه عبارتند از:

۱- تحریک حسی: تحریک گیرنده‌های حسی توسط محرك‌های بیرونی

۲- اطلاعات موجود در حافظه: اطلاعاتی که درباره یک موضوع خاص در حافظه خود داریم (یک دندان‌پزشک، به‌دلیل اطلاعاتی که درباره دندانها دارد، هنگام صحبت با افراد، بیشتر به دندانها توجه می‌کند).

۳- سبک پردازش افراد و انتظارات آنها (انتظار یک فرد برای ملاقات دوست خود، باعث می‌شود هر فرد را که از دور می‌بیند، به‌عنوان آن دوست تلقی کند).

بررسی میزان آگاهی ما نسبت به آنچه در دامنه توجه‌مان قرار می‌گیرد:

* دو پدیده «توک زبانی» و «آماده‌سازی» نشان می‌دهند که ما نسبت به همه آنچه که در دامنه توجه‌مان قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم.

جدول اعداد انسانی‌ها

ناشر تخصصی
رشته علوم انسانی
و دروس عمومی

همواره با این
جدول خودتان
را ارزیابی کنید.

در صداهای فوق به دو کار می‌اید:

- ۱- قبل از هر چیزی آخر قسمه را می‌دانید و خودتان را برای آخر قسمه آماده می‌کنید.
- ۲- پس از هر آزمون آزمایشی که شرکت می‌کنید، به این درصدها مراجعه کنید و جایگاه خودی خودتان را معلوم کنید.

توجه: اگر می‌خواهید بدانید در هر بازه‌ای چه رسته و چه شهری قبول می‌شوید به سایت تخصصی انسانی‌ها به آدرس زیر مراجعه نمایید.
برای پشتیبان درصدهای خودتان توصیه می‌گردد:
۱- کتاب‌های عمومی و اختصاصی انتشارات مشاوران آموزش تهیه نمایید.
۲- از مشاوران تخصصی علوم انسانی در سایت بهره‌گیرید.

WWW.ENSANIHA.COM

- گروه A:** ادبیات + الهیات + حقوق + فلسفه
گروه B: علوم اجتماعی
گروه C: مدیریت + علوم اقتصادی + حسابداری
گروه D: علوم سیاسی
گروه E: روان‌شناسی + کانداری + علوم تربیتی + تربیت بدنی

نام درس	بازه ۱ رتبه ۱۰۰ تا ۱۰	بازه ۲ رتبه ۱۰۱ تا ۵۰	بازه ۳ رتبه ۵۱ تا ۱۰۰	بازه ۴ رتبه ۱۰۱ تا ۲۰۰	بازه ۵ رتبه ۲۰۰ تا ۳۰۰	ضرایب هر درس A B C D E	بودجه‌بندی سوال‌های تکثیر	بودجه‌بندی مبحثی هر درس
ادبیات	۶۵-۷۵٪	۵۰-۶۵٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۴	۲۵	قرابت ۹ زبان فارسی ۵ تاریخ ادبیات ۳ دیکته ۲ نقد ۲ آرایی ۲
عربی	۷۰-۸۰٪	۵۰-۷۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۲	۲۵	قواعد ۸ تجزیه و ترکیب ۳ حرکت‌گذاری ۲ معنی ۱ مفهوم ۱ ترجمه ۵
دین و زندگی	۷۰-۸۰٪	۶۰-۷۰٪	۵۵-۶۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۳	۲۵	سوال دهم آیات ۶ سوال دهم متون ۳ سوال دهم آیات سال یازدهم متون ۴ سوال دهم آیات سال یازدهم متون ۵ سوال دهم متون ۶ سوال دهم متون ۶ سوال دهم متون ۶
زبان انگلیسی	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۲۵-۴۰٪	۱۵-۲۵٪	۱۰-۲۰٪	۲	۲۵	گرامر ۴ واژگان ۶ Cloze ۵ Reading ۲.۵
ریاضیات	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۵-۳۰٪	۲۰-۲۵٪	۱۵-۲۰٪	۲	۲۰	سال دهم ۲ سال یازدهم ۲ سال دوازدهم ۸
اقتصاد	۸۵-۹۰٪	۸۰-۸۵٪	۷۰-۸۰٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۱	۱۵	مسائل ۶ متون ۸ نمودار ۱
ادبیات اختصاصی	۸۰-۸۵٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۲۵-۳۵٪	۲	۲۰	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ۸ آرایی ۷ قافیه ۲ عروض ۵ قلمروهای ادبی ۸
تاریخ و جغرافیا	۶۵-۷۵٪	۵۰-۶۵٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۲۰-۳۰٪	۱	۳۰	جغرافی یازدهم ۵ جغرافی دهم ۵ جغرافی یازدهم ۵ جغرافی دهم ۵ تاریخ دوازدهم ۵ تاریخ دوازدهم ۵ جغرافی دهم ۵
جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی	۸۰-۹۰٪	۶۰-۷۰٪	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۰-۴۰٪	۱	۲۰	سال دهم ۴ سال یازدهم ۴ سال دوازدهم ۵ ترکیب ۷
منطق و فلسفه	۶۰-۷۰٪	۵۰-۶۰٪	۴۰-۵۰٪	۳۵-۴۰٪	۲۰-۲۵٪	۱	۲۵	منطق دهم ۹ فلسفه دهم ۶ فلسفه یازدهم ۱۰
روان‌شناسی	۸۰-۹۰٪	۷۰-۸۰٪	۵۵-۷۰٪	۴۵-۵۵٪	۳۵-۴۵٪	۱	۲۰	تعریف و روش روان‌شناسی ۲ روانشناسی رشد ۴ احساس، هیجان، ادراک حافظه و عمل فراروشی ۲ انگیزه و کنش روان‌شناسی ۳ روانشناسی سلامت ۲

مشاوره درسی

متناسب با مباحث کتاب درسی و نیاز دانش آموزان مشاوره مرتبط ارائه کرده ایم.

درسنامه جامع و کامل

ما برای شما در این کتاب تلاش کرده ایم در سنامه های طبقه بندی شده و در عین حال کوتاه، ارائه دهیم. یا به زبان ساده، جامع و کامل.

۹۰۶ پرسش چهارگزینه ای

با ۹۰۶ تست سعی کرده ایم تمام مطالبی که قابلیت طراحی تست در کنکور دارد را به صورت تست برای شما ارائه دهیم.

مرور و جمع بندی

بخشی را برای شما آماده کرده ایم که قبل از هر آزمونی که شرکت می کنید، بتوانید با مطالعه مرور و جمع بندی در زمان کم بهترین نتیجه را بگیرید.

چینش هدفدار تست ها

هدفدار بودن تست ها به چه معنایی است؟ دو معنی دارد: ۱. با یادگیری تست اول آماده می شوید که تست دوم را بهتر یاد بگیرید. ۲. هر تستی یک هدف آموزشی مشخص را دنبال می کند.

جداول مقایسه ای

حفظ نکنید! بلکه آن را بفهمید به همین دلیل جداول مقایسه ای را برای شما آماده کرده ایم.

پاسخ های تشریحی

با استفاده از پاسخ تشریحی، درک بهتری از تست ها به دست می آورید.

علوم انسانی تخصص ماست.

یادتان باشد که تست های کنکور در دروس عمومی برای رشته انسانی متفاوت است.

کتاب های عمومی خود را از مشاوران آموزش تهیه کنید.

کانال تلگرام دبیران علوم انسانی
@ensanidabir

کانال تلگرام مشاورها
@moshaveraneirann

عضو کانال انسانی ها شوید
@ensaniha

(۰۲۱-۶۶۹۷۵۷۲۷)

راه های ارتباطی
دانش آموزان،
دبیران،
مشاورها:

WWW.Moshaveranpub.com
www.ensaniha.com

به این شماره پیامک کنید:
۰۲۱۶۶۹۵۳۲۰۵

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین،
نیش کوچه مهـر، پلاک ۱۸، واحد دوم

ISBN 978-600-218-082-7

9 786002 180827

نحوه ارتباط با ما:

- تلفن تماس ۰۲۱-۶۶۹۷۵۷۲۲
- کانال انسانی‌ها ..... @ensaniha
- کانال دبیران انسانی ..... @ensanidabir
- کانال سروش ..... @moshaveran_amoozesh
- اینستاگرام ..... moshaveraneamozesh
- آدرس انتشارات ..... تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بعد از لبافی‌نژاد، کوچه مهر، پلاک ۱۸
- وبسایت انتشارات مشاوران آموزش ..... www.moshaveranpub.com